

Rozhodnutí Nejv. Spr. soudu R. Č. S.

Opční prohlášení ve smyslu čl. III. č. 2. rozhodnutí konference velvyslanců ze dne 28. července 1920 o Těšinsku, Opavě a Spiši uveřejněného vyhláškou ze dne 18. prosince 1924, č. 20 Sb. z. a n.

O tom, zda bylo opční prohlášení podáno v č. a s, rozhodno jest, kterým dnem počala jednoroční lhůta v cit. čl. III. č. 2. pro výkon opce stanovená běžeti.

Nejv. správní soud v nálezu ze dne 27. I. 1926, čís. 1298 a ze dne 5. III. 1926, čís. 4425 vyslovil, že i kdyby se hledělo na věc tak, že uveřejněním rozhodnutí konference velvyslanců ze dne 28. července 1920, ve Sbírce zákonů a nařízení, dne 11. února 1925 vládní vyhláškou ze dne 18. prosince 1924, č. 20 Sb. z. a n., vyhlášena byla také mezistátní úmluva, ke které došlo mezi státem československým a polským 10. července 1920 ve Spa, a již předem přijato bylo rozhodnutí konference velvyslanců a že dohoda ta jest ujednáním o podrobnostech k provedení ústavního zákona z 9. dubna 1920, č. 236 Sb. z. a n. ve smyslu § 19. tohoto zákona, mohly právní předpisy obsažené v rozhodnutí konference velvyslanců, pokud se týče v uvedené vládní vyhlášce nabytí účinnosti teprve dnem vyhlášení jich ve Sbírce zákonů a nařízení, tedy teprve dnem 11. února 1925. Pak ale mohly lhůty k opci stanovené v odst. III. č. 2. a 3. rozhodnutí konference velvyslanců počítati plynouti teprve od uvedeného dne vyhlášení.

Placení požitků státního úředníka, pověřeného vedením úřadu měšťanosty.

Žádost města Prešova, aby městu nahrazena byla ze státní pokladny částka, která byla z městské pokladny prešovské vyplacena E. H., měšťanostovi vládním komisařem ustanovenému, a to za dobu do konce října 1920, byla ministerstvem zamítnuta.

Stížnost města Prešova byla nálezem Nejv. spr. soudu ze dne 4. III. 1926, čís. 4426 zamítnuta z těchto důvodů:

Jádrem sporu jest otázka, zda plat měšťanosty E. H., ustanoveného zatímně županem župy šarišské, má nésti město Prešov, či pokladna státní.

Stížnost stojí na stanovisku, že má požitky ty nésti pokladna státní, 1. protože jednak v době té město mělo ještě měšťanostu jiného a jej platilo, a

2. pak proto, že měšťanosta byl úředníkem státním a byl ustanoven měšťanostou zatímně státním orgánem, a dovozuje pak z toho nárok na náhradu platu, jež měšťanostovi E. H. poskytlo.

Pokud jde o námitku na druhém místě uvedenou je bezdůvodná, když E. H. přes to, že byl ustanoven měšťanostou orgánem státní správy, byl ve služebním poměru k městu, a když stížnost ani netvrdí, že ustanovení jeho stalo se neprávem.

Na tomto právním stavu nemůže pak ničeho změnití také námitka první. Neboť, byl-li E. H. platně ustanoven měšťanostou města Prešova, pak je pro spor bez významu, zda město mimo něj platilo ještě služební požitky bývalému, ale suspendovanému měšťanostovi.

Dědický poplatek (Slovensko).

Jestliže finanční říditelství neuznalo za odpočitatelné výdaje, které stěžovatelka jako dědička žádala odpočítati, nýbrž spokojilo se pouze s odůvodněním, že nepovažuje předložené doklady za hodnověrné důkazy o dluzích pozůstalosti, jest to podstatnou vadou řízení. Žalovaný úřad takto vlastně nevěděl, z kterého důvodu ten který doklad nepovažuje za hodnověrný důkaz v smyslu cit. § 38. a znemožnil takto straně, aby se mohla proti napadnutému rozhodnutí účinně brániti. Znemožnil však také soudu, aby rozhodnutí mohl bezpečně přezkoumati.

Výroba a obchod potravinovými náhražkami.

Dle nálezu spr. soudu ze dne 13. III. 1926, čís. 5302 sluší ustanovení § 1. vl. nař. ze dne 7. května 1920, čís. 377 Sb. z. a n. o výrobě a obchodu potravinovými náhražkami vykládati tak, že s výrobou a prodejem takových potravinových náhražek nesmí býti počato, resp. ve výrobě a prodeji již počatím nesmí býti pokračováno, dokud si dotyčný výrobce neopatří svolení ministerstva pro zásobování lidu.

Stížnosti důstojníků v záloze ve věcech vojenských.

Podle nálezu z 13. III. 1926, čís. 9008/25 platí tu § 13. služebního řádu A-I-1, který — stejně jako dříve plativší § 14. (čl. 82. a 83.) Dienst-Reglement díl I., — stanoví v čl. 32. a 33., že jak ústní, tak i písemná stížnost musí býti podána do 3 dnů. Dle § 92. odst. 2. branných předpisů (nař. vl. ze dne 28. července 1921, č. 269. Sb. z. a n.) podávají důstojníci v záloze stížnost přímo domovskému doplňovacím okresnímu velitelství.

Řízení správní.

Podle nálezu spr. soudu ze dne 15. III. 1926, čís. 12.811 z té okolnosti, že žalovaný úřad nedopatřením v nadpisě naříkaného rozhodnutí označil předmět rozhodnutí způsobem nepřiléhavým (zvýšení pense cestou milosti, jakkoli šlo o právo), neplyne pro stěžovatele žádná právní újma, kdyžž obsah naříkaného rozhodnutí sám jest jinak bezvadným.

Střelné zbraně (Podkarpatská Rus).

(Z nálezu spr. soudu ze dne 13. III. 1926, čís. 5300.)

Podle župního statutu o držení zbraní byl stěžovatel odsouzen pro správní přešlepek proto, že bez povolení drží střelnou zbraň (tři ruské pušky).

K podstatným náležitostem skutkové podstaty tohoto trestního činu ve směru objektivním náleží podle toho především, aby se jednalo o střelnou, t. j. k střelbě způsobilou zbraň.

Takovou zbraní byla by zajisté vojenská puška, ale to jen za předpokladu, že jí také lze skutečně k střelbě použítí.

V daném případě zakládá se zjištění skutkové podstaty trestního činu stěžovateli za vinu kladeného na znaleckém dobrozdání dvou slyšených znalců, kteří souhlasně prohlásili, že zabavené pušky v nynějším stavu jsou k boji (střelbě) neschopny, že však po uvolnění jejich a nasazení závěrů mohou býti ihned k střelbě použity.

Podle tohoto dobrozdání mohly by býti zabavené pušky označeny za střelnou zbraň, kdyby po uvolnění byly k nim zasazeny závěry.

Stěžovatel však již v řízení administrativním seznal, že závěry k oněm puškám odstranil již v roce 1915 a že jich ve svém držení více nemá.

Stěžovatel popřel tím tedy implicitě i skutkovou podstatu trestního činu za vinu mu kladeného. Bylo proto povinností úřadu, aby tyto pro posouzení trestního činu rozhodné okolnosti náležitým způsobem vyšetřil.

Žalovaný úřad tak neučinil, což jest podstatnou vadou řízení.

Podkarpatská Rus.

Výnos viceguvernéra Podkarpatské Rusi v zastoupení guvernéra (o rozvázání služebního poměru dle § 10. služební pragmatiky) jest (dle nálezu Nejv. spr. soudu ze dne 24. II. 1926, čís. 3900) ve smyslu § 3. odst. 2., 4. a 6. ústavní listiny z 29. února 1920, čís. 121 Sb. z. a n. a vládního nařízení z 26. dubna 1920, čís. 356. Sb. z. a n., jakož i dle nynější organizace úřadů Podkarpatské Rusi konečným rozhodnutím nejvyšší přípustné stolicí správní, které, nepodléhající už instančnímu postupu (na ministerstvo), může býti napadeno toliko stížností k Nejvyššímu správnímu soudu.

Obecní notáři na Slovensku. Započtení dřívější služby notářské.

Nejvyšší správní soud vyslovil již v četných nálezech (na př. náleze ze dne 5. října 1923, čís. 16.450, Boh. 2728 a z 28. prosince 1923, čís. 22.046, Boh. 3033/23) právní názor, že započtení dřívější služby notářské u bývalých obecních a obvodních notářů systému uherského, ustanovených v čl. státních službách podle zákona č. 211/920, jest posuzovati nikoli podle zákona č. 222/920, ani podle nařízení 666/920, nýbrž toliko podle vládního nařízení ze dne 12. října 1920, č. 573 Sb. z. a n. Nařízením tímto stanoveno bylo, jaká předchozí služba jest do státní služby notářské započitatelná a jak podle toho služební požitky mají býti vyměřeny. Tím založen byl obecním a obvodním notářům podle zákona trvale ustanoveným právní nárok na započtení »notářské služby« do služby státní a nemůže se žalovaný úřad dovolávat předpisu § 51. posledního odstavce služební pragmatiky, který nároku takového neskytá a ponechává volné úvaze úřadu, jakou dobu započítati chce.

Poplatek ze služebních smluv ($\frac{1}{2}\%$ paušál dle zákona ze dne 12. VIII. 1921, čís. 295) **sluší platiti dle nálezu spr. soudu ze dne 11. II. 1926, čís. 1451 i za notářské kandidáty, pisáře a písarky, zaměstnané v notářské kanceláři.**

Dle § 1. zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 295 Sb. z. a n. platí se za udělení (propůjčení, jmenování, zmocnění, volení a pod.) úřadů (církevních, obročí, funkcí) a přijetí do stálých neb opětovaných služeb roční paušál $\frac{1}{2}\%$ ze všech požitků (peněžitých i nepeněžitých), spojených s takovými úřady a službami.

Dle toho je tedy pro placení zmíněného paušálu podmínkou, aby dotyčné osoby konaly stále neb opětovně služby a aby za služby ty braly požitky. Oboje podmínky jsou u notářských kandidátů splněny.

Pokud jde o pisáře a písarky, § 2. zákona ustanovuje: Služby dělníků, čeledí i živnostenských pomocných pracovníků napodléhají tomuto paušálu. K živnostenským pracovníkům se nepočítají osoby, které pro vyšší služební výkony jsou ustanoveny obyčejně s ročním nebo měsíčním služným, jako: úředníci, dílovedoucí, mistři, mechanikové, faktoři, účetní, pokladníci, výpravčí, kresličí, chemikové a pod.

Nemůže býti při všeobecně známé povaze prací, které se v notářských kancelářích vykonávají a písářům a písarkám svěřují, pochybnosti, že tu jde o osoby, které jsou ustanoveny pro vyšší služební výkony. Neboť práce ty vyžadují nejen obyčejnou zručnost manuální, nýbrž ve značné míře také vyvíjení činnosti duševní, zvláště značnou dávku samostatného přemýšlení, ano za jistých okolností i samostatné rozhodování.

Tento názor potvrzen je jasně nařízením (§ 1. odst. 2. lit. b) ze dne 19. ledna 1923, č. 16 Sb. z. a n. o úpravě pensijního pojištění zaměstnanců na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, vydaným na základě zákona ze dne 21. prosince 1921, č. 484 Sb. z. a n.

Odvolací komise pro daň důchodkovou

zřízená dle zákona čís. 198/20 má dle nálezu spr. soudu z 10. II. 1926, čís. 2628 táž práva, jako i odhadní komise a může stanoviti samostatně, tedy i v vyšší daň (arg. § 44., 45. zák. čl. X/1918). Že by ale mohla tak učiniti, pouze když předvolá poplatníka k pojednání, zákon nestanoví, když odvolací komise má sice právo, ale ne i povinnost poplatníka předvolati.

Poplatky z výmazného prohlášení.

Dle nálezu Nejv. spr. soudu ze dne 26. II. 1926, čís. 3909 (stejně Boh. 1767 f) je pro zpoplatnění výmazného prohlášení, dle saz. pol. 92. uh. popl. pr., nerozhodné, zda jde o výmaz práva zástavního zřízeního pro úvér směněný, či o výmazné prohlášení ohledně jiného zástavního práva.